

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-533

06.11.2015

Голові Вищої ради юстиції

БЕНЕДИСЮКУ І.М.

Шановний Ігорю Михайловичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Ємця Л. О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 6 листопада 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.
матеріали на 14 арк. - тільки адресату.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

010008, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5

Вих № 419/8-1396

„29” _____ жовтня _____ 2015р

Голові Вищої ради юстиції
Бенедисюку Ігорю Михайловичу

Голові Вищої кваліфікаційної комісії судей України
Козьякову Сергію Юрійовичу

Міністру внутрішніх справ України
Арсену Борисовичу Авакову

«Щодо судового свавілля»

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Як відомо, протягом 2014 – 2015 років правоохоронними органами України ведеться розслідування кримінального провадження № [REDACTED] за фактами неправомірних дій службових осіб групи компаній «Східноєвропейська паливно-енергетична компанія», за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ст. 364 ч. 2, ст. 364-1 ч.1, ст. 364-1 ч.2, ст. 191 ч.5, ст. 366 ч.1, ст. 191 ч.1, ст. 190 ч.4, ст. 212 ч.3, ст. 358 ч.4, ст. 358 ч.3, ст. 209 ч.3, ст. 205 ч.2 КК України (так звана справа проти [REDACTED] та підконтрольних йому компаній).

В свій час, в рамках розслідування вказаного вище кримінального провадження, за клопотаннями слідчих, які проводять досудове розслідування вказаного провадження, погоджених із прокурорами, слідчими суддями Печерського районного суду м. Києва та Приморського районного суду м. Одеса були накладенні арешти на нафтопродукти, які визнані речовими доказами у кримінального провадженні № [REDACTED]. В подальшому, Ухвалами слідчих суддів Приморського районного суду міста Одеси, винесеними в рамках кримінального провадження № [REDACTED] від 30.09.2014 року по справі

№522/15746/13-к, провадження № 1-«кс»/522/12941/14; від 30.09.2014 року по справі №522/15746/13-к, провадження № 1-«кс»/522/12939/14; від 03.11.2014 року по справі №522/20553/14-к, провадження № 1-Кс/522/14722/14 та від 22.12.2014 року по справі 522/24132/14-К, провадження № 1-КС/522/18054/14, нафтопродукти, що були визнані речовими доказами в кримінальному провадженні та арештовані, передані на відповідальне зберігання та подальшу реалізацію Державному підприємству «Укртранснафтопродукт».

Неодноразово особи, що заявляли свої права на арештовані нафтопродукти (ТОВ «Восток», ТОВ «ТНК-Індастріз») оскаржували в судовому порядку ухвали слідчих судів про накладання арешту та про зміну місця зберігання речових доказів, передачу їх на відповідальне зберігання, однак, такі оскарження не дали позитивних результатів та всі ухвали слідчих судів, винесені в рамках досудового розслідування кримінального провадження № [REDACTED] зберегли чинність.

Арешт нафтопродуктів «курченка» та передача їх на відповідальне зберігання державному підприємству, досить довгий час був резонансною новиною, які по різному висвітлювалися в засобах масової інформації, у бік державного підприємства лунали обвинувачення в розкраданні нафтопродуктів та мали місце інші інсинуації.

Розслідування кримінального провадження наприкінці 2014 року було передане до Слідчого управління ГУМВС України в Одеській області і ряд слідчий дій було проведено саме слідчими СУ ГУМВС України в Одеській області.

На сьогодні склалася ситуація, при якій в різних судових справах з'являються судові рішення (ухвали слідчих судів) якими скасовуються арешти, що були накладені в рамках розслідування кримінального провадження № [REDACTED] на речові докази- нафтопродукти.

Так, перша спроба скасувати арешт на нафтопродукти відбулася ще в квітні 2015 року. Однак, слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва [REDACTED] (Справа № 757/8073/15-к) 22.04.2015 в задоволенні клопотання про скасування арешту майна ТОВ «Восток» відмовив (ТОВ «Восток» - це товариство, що орендує майно за адресою : Київська область, місто Васильків, вулиця Паризької комуни, 18 (нафтобаза) відповідно до укладеного з ТОВ «Васильківська нафтобаза» договору. Саме на нафтопродукти, що знаходились в резервуарах та на території зазначеної нафтобази, в свій час Печерським районним судом м. Києва були арештовані як на речові докази в кримінального провадженні № [REDACTED]). Єдиний державний реєстр судових рішень не містить Ухвали слідчого судді Печерського районного суду м. Києва [REDACTED] якою відмовлено в задоволенні клопотання ТОВ «Восток» про скасування арешту, однак, в реєстрі судових рішень є інша Ухвала, яка містить посилання на факт звернення ТОВ «Восток» до суду із клопотанням про скасування та відповідну відмову в його задоволенні (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/46240684>). В резюльтивній частині

Ухвали зазначено, що «....., досудове розслідування кримінального провадження №12014160020000076 від 24.02.2014 триває, а беззаперечних доказів того, що арешт на нафтопродукти накладено необґрунтовано чи в подальшому арешті відпала потреба, слідчому судді не представлено». Тобто, слідчий суддя, дослідивши матеріали справи прийшов до висновку що відсутні будь-які підстави для скасування арешту на майно, накладеного в рамках розслідування кримінального провадження і ТОВ «Восток» не було надано доказів того, що відпала потреба в застосуванні такого арешту.

Надалі, ТОВ «ТНК-Індастріз», який також заявляв свої права на частину арештованих нафтопродуктів, які зберігалися на території нафтобази в м. Васильків у вагоно-цистернах, також звернувся до Печерського суду м. Києва з клопотанням про скасування арешту майна. В обґрунтування клопотання ТОВ «ТНК-Індастріз» посилався на те, що ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 28.07.2014 року накладено арешт на належні даному товариству нафтопродукти які знаходились на ДП «Васильківська нафтобаза» за адресою: Київська область, м. Васильків, вул. Паризької Комуни, 18 у семи вагоно-цистернах: №55694376-66, №54668280-66, №54665468, №73964082-66, №51711596-72, №54968256-66, №57679409-90, а оскільки нафтопродукти вивезені, то в подальшому арешті відпала потреба, і наявність арешту призводить до простою нафтобази, позбавляє можливості вести господарську діяльність (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/45832312>). Як вбачається із змісту Ухвали, судом встановлено, що ТОВ «ТНК-Індастріз» належать нафтопродукти, що знаходились у семи вагоно-цистернах: №55694376-66, №54668280-66, №54665468, №73964082-66, №51711596-72, №54968256-66, №57679409-90 на території Васильківської нафтобази. враховуючи, та вони переміщені з нафтобази і не перебувають у розпорядженні ТОВ «ТНК-Індастріз Україна», саме тому відпала потреба, в розумінні ст.ст. 170, 174 КПК України в подальшому застосуванні арешту щодо нафтопродуктів ТОВ «ТНК-Індастріз Україна», які були розміщені в резервуарах Васильківської нафтобази за адресою: Київська обл., м. Васильків, вул. Паризької Комуни, 18. Надалі, суд (суддя [REDACTED] справа № 757/15085/15-к) клопотання представника ТОВ «ТНК-Індастріз Україна» про скасування арешту, накладеного ухвалою Печерського районного суду м. Києва від 28.07.2014 по справі №75720711/14-к на нафтопродукти, які знаходились на ДП «Васильківська нафтобаза» за адресою: Київська обл., м. Васильків, вул. Паризької Комуни, 18, у та вилучені у межах кримінального провадження № [REDACTED], - задовольняє та скасовує арешт накладений ухвалою Печерського районного суду м. Києва від 28.07.2014 року на нафтопродукти, які знаходились на ДП «Васильківська нафтобаза» за адресою: Київська область, м. Васильків, вул. Паризької Комуни, 18, повністю!!!!.

Таким чином, суд скасував арешт не тільки в частині, що стосується нафтопродуктів, належних ТОВ «ТНК –Індастріз» (знаходились на час винесення арешту в семи вагоно-цистернах), а і інших - належних ТОВ «Восток» (на час арешту знаходились в резервуарах на території Васильківської нафтобази). Арешт було скасовано ПОВНІСТЮ з власної ініціативи слідчого судді, який вийшов за межі поданого клопотання, не

враховав що досудове розслідування кримінального провадження № [REDACTED] триває, а арешт, накладений на нафтопродукти, місце зберігання який вже змінено, ніяк не впливає та не може впливати на здійснення господарської діяльності на Васильківській нафтобазі!!! І жодних доказів, які б це спростовували не існує! Тому, заявником не доведено (в, відповідно судом не може бути встановлено), що відпала потреба в подальшому арешті. Однак, як видно з вищевказаного, суддя [REDACTED] (на відміну від свого колеги судді [REDACTED]) зробив інші висновки з наявних у справі матеріалів.

Надалі, 09 жовтня 2015 року слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва

[REDACTED] (справа № 757/35355/15-к, <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52169277>) розглянув клопотання ПАТ «Одеський нафтопереробний завод» про скасування арешту. Дослідивши матеріали справи та обґрунтування клопотання, слідчий суддя [REDACTED] прийшов до висновку, що «*При таких обставинах доводи клопотання про скасування арешту є необґрунтованими, не встановлено, що в подальшому застосуванні арешту відпала потреба та арешт накладено необґрунтовано, в зв'язку з чим клопотання про скасування арешту не підлягає задоволенню*». Однак, вже 22 жовтня 2015 року слідчий суддя того ж Печерського суду м. Києва (Суддя [REDACTED], www.reyestr.court.gov.ua/Review/52580873, Справа № 757/35354/15-к), клопотання ПАТ «Одеський НПЗ» про скасування арешту, накладеного ухвалою слідчого судді Приморського районного суду м. Одеси від 06.03.2015 року (присутня помилка в зазначенні року, вірним є «2014») у кримінальному провадженні № [REDACTED] від 24.02.2014 року а саме: нафту, продукти її перероблення, в тому числі бензин та дизельне паливо, а також похідні від них, які знаходяться на території ПАТ «Одеський нафтопереробний завод» за адресою: м. Одеса, вул. Шкодова гора, 1/1. Скасовуючи вказану ухвалу про накладання арешту слідчий суддя виходить з того, що подальша потреба в застосуванні арешту відпала та подальший арешт може призводити до подальшого простою ПАТ «Одеський нафтопереробний завод» та порушення його права на здійснення господарської діяльності.

Звертає на себе увагу факт винесення зазначеного судового акту за відсутності представників органу, який веде досудове розслідування, прокуратури та Державного підприємства, яке зберігає арештовані нафтопродукти відповідно до Ухвал слідчого судді. Жодних з цих суб'єктів не був повідомлений про судовий розгляд клопотання про скасування арешту!!! Суд, вирішуючи питання про подальшу потребу в арешті речових доказів, без заслуховування думки слідчого, тобто особи, яка безпосередньо веде розслідування, яка клопотала про визнання нафтопродуктів речовими доказами та про накладання арештів на такі речові докази, фактично взяв на себе повноваження органу досудового розслідування, вирішив питання, які можуть бути вирішені судом тільки на стадії судового розгляду, оскільки тільки орган досудового розслідування на стадії досудового розслідування справи може визначити, чи відпала потреба в арешті речового доказу, чи є то чи інший предмет речовим доказом? Крім того, у всіх Ухвалях суду про

скасування арешту судом було встановлено належність нафтопродукту заявнику відповідного клопотання про скасування арешту!!! Як, яким чином і на підставі яких безспірних доказів слідчим суддею було з'ясоване питання щодо належності арештованих нафтопродуктів саме заявнику клопотання? І невже до повноважень слідчого судді належить питання встановлення або з'ясування прав власності? Чинне кримінальне законодавство не передбачає вирішення питань щодо прав власності слідчими суддями у кримінальному провадженні.

Виходячи з викладеного, враховуючи недоведеність належності на правах власності заявникам клопотань про скасування арешту (ТОВ «Восток», ТОВ «ТНК-Індастріз», ПАТ «Одеський НПЗ») на арештовані нафтопродукти, та відсутність фактів, що свідчили б про те, що наявність арешту на речові докази (які вивезені з місць їх попереднього зберігання) заважають веденню господарської діяльності заявників та потреба у подальшому арешті відпала, слідчий суддя, по-перше, повинен був керуючись ЗАКОНОМ, у відповідності до ч.1 ст.174 КПК України («...підозрюваний, обвинувачений, їх захисник, законний представник, інший власник або володілець майна, які не були присутні при розгляді питання про арешт майна, мають право заявити клопотання про скасування арешту майна повністю або частково. Таке клопотання під час досудового розслідування розглядається слідчим суддею, а під час судового провадження – судом»), відмовити заявникам в задоволенні клопотання, в першу чергу, з причини недоведеності належності арештованих речових доказів саме заявникам, оскільки питання права власності повинно бути вирішено в рамках цивільного судочинства, по-друге, як вбачається з ухвали слідчого судді Печерського районного суду м. Києва про накладання арешту (суддя [REDACTED], справа № 757/20711/14-к), представники ТОВ «Восток» та ТОВ «ТНК –Індастріз» були присутні у судовому засіданні та надавали документи для розгляду, тому відповідно до ч.1. ст. 174 КПК України, вони не мають прав заявляти клопотання про скасування арешту майна повністю або частково. По-третє, для прийняття рішення щодо відсутності подальшої необхідності в арешті речових доказів, слідчий судді повинен мати безапеляційні докази того, що дійсно підстави для арешту відпали!!! А ці докази повинні бути отримані та оцінені насамперед слідчим в процесі досудового розслідування кримінального провадження, і вже потім надані на розгляд слідчого судді. Однак, в даному випадку, має місце надання пояснень та обґрунтувань лише приватними особами, які заявляють що вони є власниками речових доказів і на їх думку, потреба в арешті відпала!!! Тобто вирішення питання з арештом речових доказами, як з особливою важливим засобом доказування у кримінальній справі, по-перше, було зроблено слідчим суддею на стадії досудового розслідування, по-друге, без участі органів досудового слідства, по-третє, на підставі виключно думок зацікавлених осіб, по-четверте, поза межами повноважень слідчого судді, який на стадії досудового розслідування наділений лише повноваженнями судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Фактично, за таких обставин, вирішуючи питання щодо речових доказів, слідчий суддя розглянув кримінальне

провадження по суті, як суддя на стадії судового розгляду, та незаконно і необґрунтовано прийняв кінцеве рішення щодо долі речових доказів.

Надалі, як вбачається з інформації Єдиного реєстру кримінальних проваджень, досудове розслідування кримінального провадження № [REDACTED] здійснюється Слідчим управлінням ГУМВС України в Одеській області. Тобто орган досудового розслідування і всі матеріали справи фізично знаходяться в Одеській області. Однак, судові рішення, якими скасоване арешти на речові докази в зазначеному кримінальному провадженні були винесені не за місцем знаходження органу досудового слідства, а в м. Києві – Печерським районним судом, очевидно, як за відсутності матеріалів справи, так і представника органу досудового слідства, тобто фактично, судові рішення про речові докази було винесено на підставі документів та пояснень зацікавлених осіб – підприємств, які є фігурантами у кримінальному провадженні.

Отже, враховуючи викладене, на нашу думку існують безапеляційні докази незаконності та неправосудності винесених Печерським районним судом рішень які мають своїм наслідком виведення речових доказів з-під арештів в рамках кримінального провадження.

Враховуючи викладене, просимо Вас перевірити встановлення законності винесених судових рішень та діяльність суддів, які причетні до їх винесення.

Додатки: на 14 арк.

1. Ухвала Печерського районного суду від 28 липня 2014 року про накладання арешту
2. Ухвала Печерського районного суду від 25 червня 2015 року, яка містить посилання про відмову ТОВ «Восток» в задоволенні клопотання про скасування арешту
3. Ухвала Печерського районного суду від 19 червня 2015 року, якою задоволено клопотання ТОВ «ТНК-Індастріз» про скасування арешту
4. Ухвала Печерського районного суду від 09.10.2015 року про відмову ПАТ «Одеський НПЗ» в задоволенні клопотання про скасування арешту
5. Ухвала Печерського районного суду від 22.10.2015 року якою скасований арешт за клопотання ПАТ «Одеський НПЗ»
6. Витяг з Єдиного реєстру кримінальних проваджень.

З повагою,

Л. О. Ємець

№ 419